

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodière

Qvi ... Illas Omnes Complectitvr Historias, Qvæ Post Secvndam Sex
Tomorvm Editionem ...

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1586

VD16 ZV 1269

XXIX.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77432](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77432)

MARTYRIVM SANCTI ZOYLI CORDVBENSIS, VT HABETVR IN LVCII MARINEI SICVLI,

Regij historiographi, de rebus Hispanie libro quinto.

Iunij 27.

Parentes & patria S. Zoyli martyris.

BEATISSIMVS martyr Zoylus, parentibus clarissimis Cordubensibz progenitus, ab infantia Christianus, cum esset adolescens, & publicè Christum confiteretur, subito a paganis arreptus, ad prætorium cuiusdam iudicis præsentatus est: atque ab ipso vt ad culturam dæmonum rediret, diu est exhortatus. Qui dum multa dierum spatia, tam sermone quam muneribus admonitus esset, in cœmeterio præfata ciuitatis, cum peregrinorum corporibus est sepultus, nè aliquandò à Christianis cognosceretur, & digna veneratione coleretur. Sed cum Christo donante pax Ecclesiæ dedita esset temporibus Regis Sisebuti, quidam vir nobilis de Gothorum propagine clarus, Agapirus nomine, ex laico vitam appetens monachi, sic ad summum sacerdotium electus est. Et quoniam pro amore Christi seculum dimiserat, non distulit illum fraudare bonis suis. Cum corpus suum ieiunij maceratum in stramine reclinarer, per quierem noctis ostensum est ei, quò loco corpus prædicti martyris iaceret: & quò nomine vocaretur, & pro cuius amore capite plexus esset. Qui manè factò, congregatis fratribus & vulgi multitudine, quæ viderat indicauit, atque cum omnibus Christianis ad ostensum sibi locum sine mora perrexit. Ad quem perueniens, raltum manu arripens effodere cœpit, quousquè ad corpus beatissimi martyris, sicurà paganis fuerat absconditum, Deo iuuante peruenit. Quo quidem inuento, gaudio magno repleti sunt omnes. Præfatus deniquè Episcopus, præ amoris magnitudine, cum corpus beati Zoyli demulceret osculis, atque indignum se iudicans, vt manibus suis tanti viri tangeret reliquias, subito, osculando crebrius, caruit primorum dentium adiutorio. Quos ad oris officio, vt minutos esse conspexit, in sarcophago, vbi viri corpus humatum fuerat, proiecit. Peracto inuentionis obsequio, sequenti nocte per visum S. Zoylus ita affatus est ei: Cur me sæpius osculando verberasti? Iam pro eis quæ à me poposceras intercedens à Domino Iesu Christo impetrasti, & nunc certus esto, quia dimissa tibi sunt peccata.

Sepultura eius inter peregrinos.

Corporis eius inuentio.

Deuotio prætorum erga sanctas reliquias.

SURIUS

g. ber
uobis
RVII
5

SOPHRONII PATRIARCHÆ HIEROSOLYMITANI, DE LABORIBVS, CERTAMINIBVS, ET PEREGRINATIONIBVS SANCTORUM APOSTOLORUM PETRI & PAULI. HABETUR TO.

2. Bibliothecæ sanctorum Patrum Margarini de la

Bigne S. Theolog. Doctoris Parisiensis.

Iunij 29.

PETRVS genere fuit Hebræus, habitabat in Galilæa, regione Palaestina, patria eius Berthaida. Simconem iustum, qui Christum in vlnis tenuit, compatriotam habuit. Pater Petri Ionas, fuit temporibus Hircani, qui aures suas cum regno (id est acitante fratre) amisit. Frater Petri andreas. Cepit que vxorem Petrus filiam Aristoboli, fratris beati Barnabæ Apostoli, ex qua suscepit filium & filiam. Andreas cælibem ducens vitam, præcursoris Domini factus est discipulus. Petrus negocijs intendebat, vt qui vxori, familia, ac patris senio prouidebat. A Christo, Petrus, ob mentis firmitudinem appellatur. Super fluctus maris tanquàm incorporeus ambulat. Transfigurationis Domini in spector vocem primam audiuit.

Matth. 16. Matth. 14. Matth. 17.

Mar. 9. Luc. 9. Iohan. 21.

Non exasperari contra peccatores eruditur, illique mundi procuratio committitur & traduntur cælestium thesaurorū clauis. Super cæterum Apostolorum constitutus

stitutus est: Mathiā sufficit in Apostolatū. Non solum miraculorum magnitudi-
ne, sed & verborū efficacia auditores, vxorē habens, ad fidem Christi rapiebat: cōsti-
tuitq; 10000. virorum Ecclesiā. Ananiam & vxorē sola increpatione prostrauit. In
Lidda Aeneam paralyticum sanat. In Ioppe Dorcadam fuscitat. In Cæsarea Corne-
liū centurionem, cum sua tota familia ad Christum vocat, baptizat: Spiritu sancto
implet, lintheum videt, vt portam fidei, per reuelationem gentibus aperiat.

Ab Herode Agrippa duabus catenis vinctus, & traditus quaternionibus militū,
carceri mancipatus soluitur ab Angelo. Occasione perfidiæ Simonis magi, Syriam
discurrit, adhuc autem & Pontum, Asiam & Galatiam, & vbiq; seminando ver-
bum vitæ, Romam peruenit. Sidone, Beryth Billi Episcopos ex his qui cum comi-
tabantur duos ordinauit. Apud Tripolim Phœnicia, Marcum hospitem suum, An-
tiochia, Antaradi, Acadi, Balneis, & Pelta, Gazata, & Laodicia. Martianum in Sy-
racusa Sicilia, Brancatium Tauromenij, Thianum Cappadocia, Ancyra Gallacia,
vbi & fuscitat mortuum, in Pontō Sinope, Mytico Hellepontis, Gaurā Paphla-
gonum, Claudiopoli, Honoriadis, Nicomedia, Bithynia, Nœcæ: & ex prima pro-
fectione sua in Cæsaream per Cappadociam & Syriam (tertio iam anno vocatio-
nis elapso) redijt Hierosolimam. Deinde rursus per Antiochiam & Nicomedi-
am, vbi Prochorum præficit in Episcopum: tum demum Romam peruenit, ibiq;
cum Paulo Apostolo 30. Neronis anno passus est. Vide Tertullianum vbi ait, mor-
tis Petri & Pauli mentionem in annalibus haberi.

Matth. 16
Act. 1.
Act. 5.
Act. 10.

D. Petrus
Romam
venit.

S. Petrus
Romam pas-
sus.

BEATI PETRI DAMIANI EPISCO-
PI OSTIENSIS SERMO DE SANCTO PETRO APOSTO-
lo. *Habetur octauo Tomo Aloysij.*

ADOLESCENTVLAE dilexerunt te nimis. Pe-
trus Apostolorum princeps, & principum
primus, hodiernam diē nobis reddidit clariorem. Sa-
cra profectō dies, quia sacratissimo homini consecra-
ta, & illius assignata præconijs, quem conuentus Ange-
licus non mediocriter reueretur. Vnus est enim, quē
nobilitat singularis primatus insignia, clauicularius
regni, celorum lingua, fidei fundamentū. Cōsumma-
tus honor, & dignatio gloriosa, hominem in terris po-
sitū cælis imperitare, & inter Angelorū choros iudici-
aria potestatis exercere virtutē. Sedet dominator Do-
minus inter agmina lucidiori luce fulgentia, & de Thronis ad Cherubin transuo-
lans, vices sessionarias intermutat. Quamobrem admiranda quidem sessionum
mutatio, longeque rationis humanæ superducta conspectibus, cum modō Thro-
nos, modō Cherubin insedis se legatur. Et licet assistant Angeli Præsidentis imperi-
um expectantes, & Administratorij spiritus assignata sibi ministeria sortiantur: nul-
lus tamen eorum ligandi atque soluendi possidet potestatem. Adest Petrus, & ad
eius arbitrium orbis vniuersitas soluitur & ligatur, & præcedit Petri sententia sen-
tentiam Redemptoris: quia non quod Christus, hoc ligat Petrus, sed quod Petrus,
hoc ligat Christus, ipso idipsum attestante. Quodcumq; inquit, ligaueris super ter-
ram, erit ligatum & in cælis.

29. Iunii
Cant. 1.

Eccē quod
modō bea-
tus Petrus
nobilitate
est: apola-
ris pri-
us insig-
nijs.

Ad Petri
arbitrium
orbis vni-
uersitas sol-
uitur & li-
gatur.
Matth. 16.

O quam potens dignitas, quam digna potentia. Iudicat Petrus, & Petri iudicia
confirmat Omnipotens, & est in manu Petri, manus Altissimi, solusq; ille efficitur
familiaris Christi, qui Petri familiaritatem habuerit. Quid est, quod Angelorum &
hominum agminibus exclusis, solus Petrus in consortium diuinæ maiestatis, &
cum Domino residet præfidente? Dulce colloquium, sancta conuersatio: confi-
lium speciale Petri & Dei, vbi secretorum indifferentia mortalem hominem Deo
copulat & cōiungit. Non ergo mirum, si ardentiori affectu diligit Saluatorem
Petrus Apostolus, cum singularis amor refusus sit in eum, vt & singulariter diligit,
& specialiter diligitur. Anima eius vna est de adolescentulis, quæ dilexerunt eum
nimis. Puerilis ætas nondum amori congruit, senilis desijt ab amore. Puer est, qui
nondum æternis studere cœpit: senex est, qui cœperat, sed dimisit. Vtrosque igitur

Ve Dominu dilexit S. Petrus apostolus. ille summus amator excludit, & à maiestate suæ dilectionis eliminat. Sola adolescentia ardentissimis ignibus incandescens, eclipticum amorē non recipit, sed ardorem sibi vendicat copiosum. Inter adolefcētulas igitur, animas videlicet electorum, quæ cælesti sponso dilectionem promiserunt & fidem, ista sola dilexit ardentius, & amoris impatiens ait: Domine si tu es, iube me venire ad te super aquas. Nō timuit singularem elementis molestiam, & pelagi sævientis vndositas affectum. Apostoli retinere nō potuit. Sed quid est quod dicit, Nimis, cum nimis ille diligere nō possit, qui toto corde, tota anima, totis viribus præcipitur diligendus?

Tres sunt gradus in amore Dei, quorum alterum sine altero conscendere, aut parum valet, aut nihil. Cucurrit eos Apostolus pede velociori, donec in tertium summitate repositus, ad cæleste palatium euolare. Amandus enim est Deus dulciter, sapienter & fortiter. Sed iam videamus quid sit dulciter amare Deū. Dulcis enim est, & dulciter diligere debet, qui multitudinem dulcedinis suæ vel amantibus, vel timentibus se ministrare non cessat. A matur in dulcedine eum amatur in carne, cum nescimus nisi Christum Iesum, & hunc Crucifixum, cum tota carnis eius frequentia frequenti memoria retinetur, & ossa nostra medullitū concutit tantæ miserationis dignatio. Cum enim recordamur Regem gloriæ parvuli vagientis sustinere miseria, pannorum vilium vilitate deuolui, fatigatum ex itinere residere, pharisæorum opprobria, conuitia Iudæorum aure patientissima pertransire, nunquid non compungi debemus ad tantæ pietatis intuitum? Considera filium virginis illius spiritus, liuidum plagis, clavis confixum. Attende Rectorem cæli stantem in Cruce, palidum morte, carne deformem. Ne pertransas Dominum Angelorum, factum opprobrium hominum, virum dolorum & scientem infirmitates, virum percussum à Deo & humiliatum, virum leprosum & omnibus expositum detrimentis. Hæc recordatio succendit cor, pectus adurit, interiora depascitur. Talis memoria elicit lachrymas, suffundit oculos, vultus humectat.

Esaiæ 54.

Circa hunc ferè gradum obuoluitur omnis religiosorum instantia, raræ, auis in terris est, quæ possit hunc transire profectum. Adstat enim orantibus vel imago nascentis Dei, pel pendens in Cruce, tenetque mentis affectum incallescens affectio, & ad vteriora vix permittit excurrere. In hoc gradu Petrus impressus consistebat, cum carnem & conuersationem Iesu Christi tenerrimè diligens, Saluatore etiam à saluatione generis humani retraheret, dicens: Propitius esto, Domine, tibi ipsi, ne fiat hoc. Cui Dominus: Vade, inquit, post me, satana, quia non sapis quæ Dei sunt, culpans consilium, non affectum. Diligebat enim dulciter, non tamen sapienter. Quomodo enim sapienter, qui mundi redemptionem & Dei prouidentiam nitentur excludere? Sed succenderat cor eius familiaritas dulcor, & verbum de Redemptoris absentia pati non poterat benignitas diligentis. Hic diligitur Deus ex toto corde, cum in corde hominis affectus & dulcedo inhabitet, solumque cor hominis amoris dulcedinem perseveranti stabilitate custodiat. Vnde & vulgaris vsus obtinuit, vt cum aliquem ab aliquo vehementer amari conspiciamus, dicamus: Ex corde diligit eum: quem scilicet amat & sequitur.

Matth. 16.

Dulciter diligere id est ex corde.

Gradus secundus diligere sapienter.

Secundus est, diligere sapienter. Gradus iste multæ altitudinis est, & nimis difficilem pollicetur ascensum. Non autem euadit ad cacumen eius, nisi mens mundior, & quæ mundi huius sapientiam sapientia superuolat Angelorum. Non attendit hic nascentis, vel itinerantis Dei cumulata deuotio, sed Verbum in principio apud Deum. Recordare Filium Dei cum Patre omnia fabricantem, creatorem Angelos, elementa iungentem, disponentem mundum, omnia gubernantem, & cognosce quàm excelsior sit ista cognitio, quàm illa. Intuere ineffabilem ipsius genituram, & Genitum Gignenti non dissimilem, nec priorem Patrem quàm Filium, & tunc intelliges quanta differentia natiuitatem vtraque distinguat, cum aliud sit nasci in gloria, aliud in miseria, aliud æquale Deo, aliud Angelis esse minorem. Hæc est sapientia singularis, supergredi corporis & corporeorum obstacula, & in illius lucis subsilire splendorem, vbi lumen videretur in lumine, & Deus non seruiens, sed imperans demonstratur. Felix anima, quæ seculentæ carnis superata materia, in huius sapientiæ lumine requiescit. Vis videre Paulum, quomodo à primo gradu ad secundum ascenderit? Cum dixisset, Mihi absit gloriari, nisi in Cruce Domini nostri Iesu Christi: Scripsit alio loco: Et si noueramus Christum secundum carnem, sed nunc iam nō nouimus. Hic affectus sapientiæ sedet in anima, quæ sola rationis

Gal. 6.
2. Cor. 5.

SURIUS

g. ter
h. ober
RVIII
5

DE S. PETRO APOSTOLO.

177

Omnia capax est, incorporeumque & incircumscriptum spiritum indefessa meditatio prospectat. Hic diligitur Deus ex tota anima, id est, ex tota sapientia, qui prius ex toto corde, id est, ex dulcedine diligebatur.

Tertius gradus est amare fortiter, id est, ex omnibus viribus. Fortiter diligit, qui cum necesse fuerit, pro Saluatoris fide corpus & animam tormentis exponit. Hic est fructus operis, laboris consummatio, probatio dilectionis. De gradu enim dulcedinis ad sapientiam gradum ascenderat Apostolus Petrus, cum diceret: Animam meam pono pro te. Nihil sapientius, neque fortius, quam animam meam pono pro te: nil insipientius, neque debilius, quam neque scio, neque noui quid dicas. Profecto iam diligebat dulciter, iam sapienter, sed utrumque perdidit, cum fortiter non dilexit, cum ad vocem mulierculæ Dominum & Magistrum suum celeriter abnegauit. Sed cum mori pro Christo disposuit, dilexit nimis: quia maiorem hac dilectionem nemo habet, quam ut animam suam ponat quis pro amicis suis. Affixus Cruci à fide separari non potuit. Vides ergo, quomodo tres gradus istius trinitatis legis dilectioni conueniant. Itaque amemus dulciter, sapienter, & fortiter, ut ad Magistrum Petri, Petri intercessionem peruenire valeamus, qui est benedictus in secula, Amen.

Sapienter diligit, id est, ex anima.

Tertius gradus, diligere fortiter.

Matth. 26.

Iohan. 13. Fortiter diligit, est animam pro Christo ponere.

EIVSDEM BEATI PETRI DAMIANI SERMO DE SANCTIS APOSTOLIS PETRO ET PAULO. Habetur ut supra 8. Tomo Aloysij.

Hodierna dies, dilectissimi, clara est & solemnis, vniuersamque creaturam suo lumine sanctificat, & infundit. Non enim est ignota festiuitas, vel alicuius obscuritatis tenebris offuscata, sed ab ortu solis vsque ad occasum toti cognita mundo, ipsis etiam cælis clara luce relucens. Duo enim Apostolorum principes, Ecclesiæ luminaria, martyres summi, legis doctores, amici sponsi, oculi sponsæ, pastores gregris, mundi custodes, hodierna die cælestia regna felici martyrio conscenderunt, alter princeps regni cælorum, alter aptus ad tertium cæli: alter Iudæis prælatus, alter gentibus datus: in vita socij, confortes in morte, in corona pares, æquales in gloria, Iudices orbis, Domini cõfessores.

Admiranda prorsus dispositio Redemptoris, & iudicia Dei abyssus multa, cum illos Ecclesiæ suæ præfecit, qui sic criminaliter lapsi sunt, ut in peccatorum fluctus absorberentur. Cum intueor Petrum, quem ipsa manus omnipotentis regni cælestis clauibus inuestit, cui Pater reuelat Filij maiestatem, super quem fundatur Ecclesia, cui potestas ligandi & soluendi conceditur, qui cælos claudit & aperit, quod Cherubin & Seraphin habere non legitur, vehementer admiror. Rursus cum reflecto oculos, & eundem Petrum video à longè sequi Saluatorem, & ad vnus ancillæ vocem detestari & iurare, Quia non noui hominem, ipsumque quem Dei Filium confessus fuerat, trepida fugatione relinquere, timore concutior, dicens mecum: Quis cognouit sensum Domini? Cum respicio Paulum spirare minas & cædes in discipulos Domini, victos ducere, damnare morti, & in corpus Ecclesiæ tota debacchatione sauire, intra memetipsum contremo, dicens: Nescit homo verum amore an odio dignus sit. Cum respiro desuper, & video vas electionis portare nomen Christi coram gentibus, & Regibus, & filijs Israël, ad tertij cæli secreta raptari, & audire arcana verba, quæ non licet homini loqui, & in illam ipsam Trinitatem oculis figere clarios, gaudeo, dicens: Hic est vir, qui non est derelictus à Domino. Quid est, quod sic labuntur, qui præficiuntur Ecclesiæ? Sapientia sua uiter disponens omnia, hæc ideo fecit, ut in seipsis prædicti Principes discerent, qualiter alijs misereri deberent.

Huius virtutem misericordiæ præsens capitulum demonstrare conatur. Isti sunt, inquit, duæ oliuæ. Digna prorsus comparatio oliuæ ad Apostolos, nec alia dignior est inuenta. Arbor enim ista semper viridis est, & illum excellentissimum olei liquorem effundit, sine quo nec regia, nec sacerdotalis constat authoritas. Oleum autem quatuor habet, supernatat omnibus liquoribus, illuminat, pascit, & vngit. Cuicumque enim liquori oleum superponas, statim sibi superioris loci vendicat pote.

Sanctorum Apostolorum Petri & Pauli festiuitas cognita mundo.

Psal. 25.

Matth. 16.

Matth. 26. Luc. 22.

Rom. 11. Act. 9.

Eccles. 9.

2. Cor. 11.

Cuius Principes Ecclesiæ frequenter labantur.

Apoc. 11.

Olei quatuor prioritate.